

เทศน์เช้า วันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๕๔

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองขวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

วันนี้วันอธิษฐานพรรษาตามประเพณีของชาวไทย ชาวไทยคือชาวพุทธ เพราะว่ามีอธิษฐานพรรษามันเป็นพุทธบัญญัติ มันเป็นธรรมและวินัย แต่เพราะศาสนาเข้ามาในเมืองไทย เห็นไหม เวลาศาสนาเข้าไปในเมืองจีน เข้าไปในเกาหลี เข้าไปในต่างๆ เป็นมหายานมันก็ไปอีกอย่างหนึ่ง

เป็นศาสนาพุทธเหมือนกัน แต่ศาสนาพุทธนะมันคนละนิกาย ความเชื่อ เห็นไหม เขาบอกว่าเขาถึงที่สุดนะ นิพพานมีอยู่แล้ว นิพพานมีอยู่แล้ว ถ้ามีนิพพานอยู่แล้ว เราปฏิบัติไปเราว่ามันมีอยู่แล้ว มันเหมือนกับเราอนใจเกินไป แต่ในเถรวาทนะ ตั้งแต่ในพม่า ในไทย ในลาว นี่เป็นเถรวาท พวกอินโดจีนเป็นเถรวาท

ถ้าเถรวาท เวลาเขาประชุมสงฆ์กัน ประชุมสงฆ์แห่งโลกเขาจะชมที่นี้ไง เขาจะชมที่นี้ว่า

“พวกเถรวาทเป็นผู้ที่ทรงธรรมและวินัยได้ชัดเจนที่สุด ได้ใกล้เคียงที่สุด”

แต่เวลาเป็นมหายาน เห็นไหม เขาทำเป็นอาจารย์วาท ทำเป็นอาจารย์วาทคือทำตามอาจารย์กันไป ฉะนั้น เวลาเขาบอกว่าใกล้เคียงกับศาสนาที่สุด คือใกล้เคียงธรรมวินัย ใจ ถ้าใกล้เคียงแล้วนี่ปฏิบัติได้จริงหรือเปล่าละ?

คำว่าใกล้เคียง นี่เวลาเขาบอกว่าเมื่อก่อนนะด้วยอำนาจทางการเมือง เขาบอกมหายาน มหาคือใหญ่โตไง เถรวาทคือหินยาน คือใจคับแคบไป คือคิดอะไรคิดแต่ว่าไม่ยอมเพื่อแผ่ใครไป แต่คำว่าเพื่อแผ่ ถ้าเราบอกเป็นมหายานนะ เป็นแบบว่าอาจารย์วาท อาจารย์ดีก็พาไปคืนนะ แต่ถ้าอาจารย์ไม่เข้าใจนะมันก็พาอยู่นั่นละ ทีนี้พาอยู่นั่น เห็นไหม มันก็มีอย่างเช่นทิเบต มีหมวกเหลือง หมวกเขียว หมวกแดง เพราะความเห็นแตกต่างกัน

ฉะนั้น เถรวาทนี้ อย่างไรก็ดีแล้วแต่เอาพุทธพจน์.. (เมื่อคืนว่าพุทธพจน์นำคุณเลย) ตอนนี้อาพุทธพจน์แล้ว เอาพุทธพจน์ เอาธรรมและวินัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นหลัก เป็นตัวยืน คำว่าตัวยืนนี้เป็นกรอบ แต่เป็นกรอบเวลาเราปฏิบัติงาน กรอบการทำงาน ถ้าคนทำตามกรอบ งานมันแบบว่าอาจจะติดขัดได้ หรืองานจะไม่ประสบความสำเร็จ นี่เอาเป็นกรอบ แต่วิธีการทางเทคนิคมันมีอีกมหาศาลเลย

ทีนี้คำว่ามีอีกมหาศาลเพราะว่าครูบาอาจารย์ของท่านประพฤติปฏิบัติมา ครูบาอาจารย์ของท่านเห็นใจ อย่างเช่นเวลาเราอยากได้ พระอยากได้ร้อนก็ไม่ได้ตามปรารถนา อยากได้ร้อน ได้เย็น ได้อะไร ไม่ได้สมความปรารถนาเลย เพราะเราไม่ได้สั่งเอาจากร้าน เราอยู่ที่ศรัทธาเขา อยู่ที่อำนาจวาสนาของคน

ฉะนั้น ครูบาอาจารย์ท่านผ่านวิฤตติอย่างนี้มา พอผ่านวิฤตติอย่างนี้มา นี้มองก็รู้อะไร ผู้ใหญ่มองเด็กก็รู้อะไร เด็กนี้ เห็นไหม เวลาเด็กมันเคยได้ตั้งคันนะ มันมาเดินเหยียดไปเหยียดมามันจะขอตั้งคันแล้ว นี่ก็เหมือนกัน เวลาจิตใจครูบาอาจารย์ท่านปฏิบัติมา ท่านโดนกิเลส มันเหยียบย่ำทำลายมาขนาดไหน ท่านต่อสู้กันมาขนาดไหน แล้วกลวิธีนี้ นี่ข้อวัตรปฏิบัติ กลวิธีที่จะเอาชนะมันไป

กลวิธี เห็นไหม เวลาหลวงตาบอกว่า “สู้เสื่อด้วยมือเปล่า” เวลาสู้เสื่อนี้เอามือเปล่าไปสู้กับมัน มันตะปบตายเลย สู้เสื่อมันต้องมีอาวุธสิ นี่เราจะสู้กับกิเลสของตัวเองอะไรไปสู้ กิเลสเป็นเรา ทุกอย่างเป็นเรา คิดโดยเรานี้นอนแผ่เลย แต่ถ้าคิดโดยธรรมใช้ไหม? นี่พอฝืนมัน คนที่แบบว่าคนพื้นบ้านนะ บอกว่าทำทำไมให้มันลำบาก อยู่ปกติมันก็ได้อยู่แล้ว ทำทำไมให้มันวุ่นวายไปหมดเลย นี่ไม่ถูกต้องมันก็ได้อยู่แล้ว ถูกต้องมาทำไมกัน

เวลาถูกต้องนี้ะ เวลามันอยู่ในป่าในเขา หรืออยู่ในชุมชน เห็นไหม หลวงตาท่านพูดอย่างนี้ะ เวลาท่านเที่ยววิเวกอยู่ ท่านบอกว่าท่านจะไม่อยู่บ้านใหญ่ เอาแค่ ๒ หลัง ๓ หลัง ถ้า ๕ หลัง ๑๐ หลังไม่เข้าแล้ว ถ้า ๕ หลัง ๑๐ หลังจะซึ่งหนีแล้ว นี่เราไปหาที่อย่างนั้น เราไปหาที่อึดคักขาดแคลนอย่างนั้นนะ แล้วกิเลสมันก็ตื่น มันจะเอาอย่างนั้น มันไม่ได้ของมันอย่างนั้น มันตื่นของมัน

นี่ครูบาอาจารย์ท่านผ่านอย่างนี้มา ท่านเห็นคุณใจ เวลาปฏิบัตินี้เห็นคุณ แต่เด็กมันรำคาญมากนะ เด็กอยากให้อาจารย์เอาใจเต็มที่เลย แต่พ่อแม่ต้องให้เด็กรำเรียน ให้เด็ก

มีการศึกษา เด็กมันถึงจะเอาตัวมันรอดได้ ครูบาอาจารย์ท่านสงสารพวกเรา ท่านเห็นใจเรามากนะ แต่ถ้าไม่มีประสบการณ์ ไม่มีการปฏิบัติมันก็รู้ไม่ได้ ถ้ามันรู้ไม่ได้ทำอย่างไร? เห็นไหม ข้อวัตรปฏิบัติมันสำคัญ

เวลาเรามาอยู่วัด เวลาเขาพูดนะ “ตัดหางปล่อยวัด ตัดหางปล่อยวัด” นี่ตัดหางปล่อยวัดเลย ทิ้งไว้ที่วัดเลย ตัดหางปล่อยวัด ปล่อยวัด แต่ถ้าเราไปอยู่วัดแล้วเราประพฤติปฏิบัติตามกฎกติกานั้น เราทำคุณงามความดีของเรา จิตใจมันขึ้นมาได้นะ เวลาเรามาอยู่วัด เห็นไหม ถ้าตัดหางปล่อยวัด แล้วเวลาเขาทำใจของเขาขึ้นมาจนเป็นครูบาอาจารย์ของเราได้ เขาจะตัดหางปล่อยกลับบ้าน

เวลาโยมมานี้ตัดหางปล่อยบ้าน ไม่ให้ตัดหางปล่อยวัด เพราะพอไปอยู่วัดแล้วทำตามวัดไม่ได้ ไอ้พวกนี้ต้องตัดหางปล่อยบ้านนะ เวลาเขาตัดหางปล่อยวัดมาแล้วนี่มันจะสู้ มันจะเข้มแข็ง เพราะมันไม่มีพ่อแม่แล้ว มันจะมีหมู่คณะดูแลกัน สงฆ์คุณแลสงฆ์ เจ็บไข้ได้ป่วยเราจะดูแลกัน เจ็บไข้ได้ป่วยครูบาอาจารย์ท่านจะคอยคุ้มครองเรา

นี่พ่อแม่ครูจารย์ พ่อแม่เลี้ยงทั้งอาหาร พ่อแม่เลี้ยงมาให้เราได้เติบโต ครูจารย์ ครูบาอาจารย์เลี้ยงจิตใจ จิตใจต้องเข้มแข็ง เวลาตัดหางปล่อยวัดแล้วนี่ เลี้ยงจนโตขึ้นมาเห็นไหม แล้วเราเห็นว่ามันเป็นคุณงามความดี เราก็จะประพฤติปฏิบัติกัน แล้วเราทำไม่ได้ อย่างนี้ต้องตัดหางปล่อยบ้าน เพราะกลับไปอยู่บ้านซะ มันได้อยู่สุขสบายของมัน ไปอยู่บ้านมันก็เอาอะไรก็ได้ตั้งใจ เรามาแล้ว เราพิจารณาของเรา เราจะเอาสิ่งใดของเรา

นี่ในประเพณีวัฒนธรรมของชาวไทย เห็นไหม ก่อนเข้าพรรษา คนที่เคยสูบบุหรี่ เคยกินเหล้าเมายา เขาก็อธิษฐานพรรษาเหมือนกัน แม้แต่พอพระเข้าไปในพรรษา ต้องเข้มแข็ง ต้องอดทน ต้องพยายามต่อสู้กับกิเลส นี่โยมเขาอยากได้คุณงามความดีเหมือนกัน คนที่เขาติดเหล้าเมายา เขาก็อธิษฐานว่าพรรษานี้เขาไม่ดื่ม เขาไม่กินได้

เหมือนกับพระอธิษฐานพรรษา เวลาออกพรรษาแล้วเขาก็กลับไปใช้ชีวิตปกติ นั้นเพราะอะไร? เพราะเขามีศีล ๕ คุ้มครองเขาแค่นั้น แต่เวลาพระเรานี้ไม่ได้หมด นี่ศีล ๒๒๗ แล้วถ้าศีลนอกพระไตรปิฎกมันยังมีมากกว่านั้น เห็นไหม นี่เราทำของเรา เวลาเราสวดมนต์ ทำความดียิ่งกว่านี้ยังมีอยู่ ความดีมากขึ้นไป มากขึ้นไป แต่ความดีมันมาจากไหนล่ะ?

ความดี.. สิ่งที่เราทำกันนี้มันเป็นที่ปัจจัยเครื่องอาศัย เป็นความดี เป็นวัฒนธรรม เป็นเครื่องแสดงออกของใจเท่านั้นเอง เวลาแสดงออกของใจมันก็ตื่นแล้วนะถ้าสร้าง กติกาขึ้นมาขึ้นมา แต่ถ้าเราเข้ามาแล้วเรามีสติปัญญาจะบีบคั้นมันเข้ามาอีก

คำว่าบีบคั้นนี้ บีบคั้นกิเลสนะไม่ใช่บีบคั้นเรา กิเลสมันจะเอาแต่ความพอใจมัน กิเลสนี้เป็นนามธรรม กิเลสนี้เป็นชื่อ แล้วจะเอาตัวกิเลส เห็นไหม นี่ว่าพญามารๆ มันอยู่ที่ไหน? เวลาเทพนะ เทพนี้เวลาเกิดเป็นเทวดา เป็นอินทร์ เป็นพรหม คนดีเขาเรียกว่าเทพ แต่ถ้าเป็นเทวดาใจใหม่? แต่เป็นเทวดาฝ่ายมาร นี่มีฤทธิ์มีเดชแต่เป็นมาร

นี่ก็เหมือนกัน พญามารๆ มันอยู่ที่ไหน? พญามารนี้มันเป็นนามธรรมใจใหม่? แต่ ผู้ที่เวลาเขาเกิดในวิภวภูชะ เห็นไหม เป็นเทวดา เป็นอินทร์ เป็นพรหม เป็นฝ่ายดีเขาเรียกว่า เทพ เป็นฝ่ายชั่วเขาเรียกว่ามาร นี่มันก็มีฝ่ายเทพ ฝ่ายมาร นี่ความจริงเลยไม่ใช่ บุคลาธิษฐาน เป็นความจริงแต่เป็นผลของวิภวภูชะ

นี่มันละเอียดเข้ามาในหัวใจของเราใจใหม่? ถ้าเราทำดี เราสร้างคุณงามความดี ไปเกิดเป็นเทวดาเราก็เป็นเทพ ถ้าเราสร้างคุณงามความดี เคยทำบุญกับองค์สมเด็จพระ สัมมาสัมพุทธเจ้า สร้างบุญกุศลแต่หัวใจเรายังเป็นมารอยู่ ไปเกิดเป็นเทวดามันก็เป็นมาร

นี่ย้อนกลับมา พอดีสงบเข้ามาในหัวใจ นี่ที่ว่าสู้กิเลสๆ กิเลสก็คือมาร เห็น ใหม ความดีเหมือนกัน แต่ความดีเพื่อความพอใจของตัวเอง แต่ถ้ามีสติปัญญาขึ้นมามันไล่ เข้ามา ไ้เข้ามา นี่มันทำลายหมด ทำลายทั้งเทพทั้งมาร ทำลายทั้งความดีและความชั่ว

ธรรมนี้ข้ามพ้นดีและชั่ว เพราะดีมันก็ยังให้ผลเป็นความดีอยู่ ดีมันก็หมุนใน วิภวภูชะนี้อยู่ มันก็ตายเกิดๆ อย่างเรานี้คุณงามความดี ถ้าทำความดีเราก็พอใจกันแล้ว แต่ ความดีที่มากกว่านั้น ทั้งความดีแล้วพ้นจากความดีไปเลย นี่คนคาดไม่ถึงนะ ถ้าคนคาด ไม่ถึงแล้วเราจะทำอะไรของเรา เราจะแก้ไขอย่างไร?

นี่ใจเวลาปฏิบัติ เรื่องอย่างนี้หายสงสัยหมดนะ มันจะเข้าใจของมันหมดเลย ถ้ายัง สงสัยอยู่ เรายังสงสัยในวิภวภูชะอยู่ เราก็ต้องอยู่กับมันใจ เรายังสงสัยอยู่ ยังพิสูจน์มันอยู่ ยัง สงสัยในวิภวภูชะนี้ ก็ยังเกิดในวิภวภูชะนี้ เพื่อพิสูจน์กับมันยังไม่จบ แต่ถ้ามันทำลายทั้ง

หมดแล้ว มันข้ามพ้นวิญญะไป เห็นใหม่ นี่มันข้ามพ้นทั้งดีและชั่วไป มันถึงเข้าใจว่าพญามารเป็นแบบใด พญามารมันก็อยู่กับเรานี้แหละ เราตั้งใจของเรา

นี่พูดถึงเราเข้าพรรษา วันนี้จะเข้าพรรษา อธิษฐานพรรษากัน นี่ทั้งพระ ทั้งโยม โยมก็ตั้งใจ.. เวลาพูดถึงหลวงตานะ หลวงตาเวลาท่านพูด เห็นใหม่

“เวลาเข้าพรรษา อธิษฐานว่าใส่บาตรวันละองค์ก็ยังดี”

ท่านพูดบ่อยนะ ท่านพูดมกน้อย เรานี่อธิษฐานว่า “ในพรรษานี้จะใส่บาตรทุกวัน วันละ ๑ องค์ ๑ องค์” ท่านพูดแค่นี้เองนะ แล้วคำนี้ท่านพูดบ่อยมาก ท่านพูดบ่อยมาก

นี่ก็เหมือนกัน เราจะทำคุณงามความดีของเราใหม่? สิ่งที่เป็นทรัพย์สมบัติที่เราเสียดละ เรายังเสียดละออกไปได้ แต่กิเลสเราเสียดละออกไปไม่ได้ เสียดละความโลภ ความโกรธ ความหลง เสียดละยากมาก แต่เสียดละจากข้างนอกเข้ามานี่ฝึกมัน ฝึกมัน ฝึกใจ พอฝึกใจเข้ามา เห็นใหม่ เวลาเสียดละทานขึ้นมา ไปวัดก็ไปฟังธรรม ฟังธรรมก็ฟังอย่างนี้

นี่เวลาฟังธรรมคือฟังเทศน์ เทศน์คือบอกกล่าว เทศน์คือสอน ก็บอกกล่าว ทีนี้บอกกล่าวนะ อย่างพวกเรานี้คนที่ยังหนาอยู่ก็บอกให้ทำบุญกุศล แต่เวลาบอกกล่าวคนที่ละเอียดเข้ามา เห็นใหม่ บอกกล่าวเวลาจิตใจที่มันละเอียดเข้ามา จิตใจที่มันมีกิเลสที่ละเอียด ที่ลึกซึ้งอยู่ เราทำความดีแล้ว แต่ความดีที่ยิ่งกว่านี้ นี่เวลาต้องจี้ จี้เข้าไปนะ

อ้าว.. ก็ทำดีขนาดนี้แล้วจะดีอะไรกันอีกล่ะ? แต่ความดีที่มีกว่านี้ ดีไปจนถึงดีละเอียด เห็นใหม่ ขั้นสุดท้ายคือการเฉยๆ อยู่ที่นี่ ความดีขั้นสุดท้ายคือความอภัยอาวรณ์ มันจะพลิกฟ้าคว่ำดิน พลิกภพ พลิกหัวใจ นี่ละเอียดเข้าไปใหญ่

อ้าว.. เราก็ก็นั่งอยู่กับมัน เราก็ก็นั่งไปหมดแล้ว เอ๊ะ เอ๊ะ เอ๊ะ อยู่ที่นี่ แล้วมันจะพลิกอย่างไร? ครูบาอาจารย์นะท่านชื้อตติเดียวหงายท้องเลย.. นี่แล้วก็นั่งความดีอะไร? เราจะทำความดีอะไรกัน? ความดีในศาสนา มันลึกซึ้ง ลึกซึ้งจนเราเข้าใจไม่ได้เลยล่ะ เราสร้างคุณงามความดี เราบอกทำความดีขนาดนี้ ยังต้องให้ดีกว่านี้อีกหรือ?

ย้อนกลับไปถึงฆราวาส เราก็เป็นคนดีแล้วไปวัดทำไม? อยู่บ้านก็ทำดีทั้งนั้นเลย นี่เราบอกว่าคนๆ นั้นเสียโอกาสมาก ความดีอย่างนี้คือกตัญญูกตเวที มันเป็นเรื่องหมาย ของคนดี แต่คนดีก็หมุนในวิญญะไข้ใหม่? แต่พุทธศาสนา เห็นใหม่ ศาสนธรรมสอนถึง ที่สุดนะ พลิกฟ้าคว่ำดินได้ แล้วโอกาสอย่างนี้มันมีที่ไหน?

ศาสนานี้พระพุทธเจ้าเกิดแต่ละองค์มันก็แสนยาก ผู้ที่จะมารื้ออื่น ผู้ที่จะมาวาง ธรรมและวินัยไว้สั่งสอนพวกเรา แล้วเราเกิดมาเจอนี้ผลของวิญญะนะ การเกิด การตาย จิตนี้ไม่มีที่สิ้นสุด เกิดมาแสนชาติ ล้านชาติ เกิดมานี้เพราะอะไร? เพราะ บุญเพนิวาสนุสติญาณขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ย้อนอดีตชาติไปไม่มีที่ สิ้นสุด จิตนี้มันเวียนเกิดเวียนตายมา มันเป็นธาตุอันหนึ่ง สสาร ธาตุรู้มันเวียนตายเวียน เกิดมาตลอด

นี่มันเวียนตายเวียนเกิดวนมาอย่างนี้ แล้วเรมานั่งกันอยู่ที่นี่ กิ่งพุทธกาลนี้มีบุญ มาก มีบุญมาก มีบุญมากหมายถึงว่ามันมีโอกาส แค่ออกาสปฏิบัตินี้แหละ คุณิเวลาสอบ เข้ามหาวิทยาลัย เห็นใหม่ อู้ฮู.. แข่งขันกัน ๒๐,๐๐๐ เอา ๒ คน ๕๐๐,๐๐๐ เอา ๒ คน

นี่พูดถึงสอบเข้ามหาวิทยาลัยนะ ยิ่งสอบเข้าทำงานด้วย โอ้โฮ.. ล้านคนเอาคน เดียว แล้วปฏิบัติดีกว่ามันจะได้ กว่ามันจะเป็นไปนะ แล้วเราเกิดมามีโอกาสอย่างนี้ ล้าน คนเอาคนหนึ่ง แล้วเราก็มีโอกาสแข่งขันกับเขา แล้วเราก็รอให้ตายฟรี ตายเสร็จแล้วก็จะ ไปพบพระศรีอารย์

นี่พูดถึงว่าเตือนสติใจ เราทำอย่างไรได้เพื่อเตือนสติ แล้วใครคิดได้แค่ไหนก็ตั้งใจ แค่นั้น ใครตั้งใจแค่นั้นก็อธิษฐานแค่นั้น แล้วพยายามสร้างคุณงามความดีของคนแค่นั้น แล้วอธิษฐานมากขึ้นๆ คนนั้นจะดีขึ้นเรื่อยๆ คนนั้นจะมีเป้าหมายขึ้น แล้วคนนั้นจะเป็น ชาวพุทธที่มีแก่นสาร เอวัง